

**ЗАКОН УКРАЇНИ**  
**Про внесення змін до Закону України «Про культуру»**  
**щодо загальних засад надання населенню культурних послуг**

Верховна Рада України постановляє:

**I. Внести до Закону України «Про культуру» такі зміни:**

**1. У частині першій статті 1:**

**1) доповнити пунктами 3<sup>1</sup>, 6<sup>1</sup> такого змісту:**

«3<sup>1</sup>) державна політика у сфері культури – нормативно-правова, регуляторна (адміністративна, економічна, фінансова) та публічна діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, спрямована на забезпечення культурних потреб громадян у відповідності до пріоритетів суспільного розвитку;»;

«6<sup>1</sup>) культурна послуга – дії фізичних та/або юридичних осіб, які провадять культурну діяльність, спрямовані на задоволення культурних, інтелектуальних потреб людини, забезпечення творчого, духовного розвитку особистості, що мають визначену вартість та споживаються в процесі надання (виконання) цих дій;»;

**2) пункт 10 викласти у такій редакції:**

«10) мистецька освіта – спеціалізована освіта у сфері культури і мистецтв;»;

3) у пункті 21 слова «, що мають культурну цінність» замінити словами «, які об'єктивно виражені в доступну для сприйняття форму, а також виконання творів».

**2. Абзац десятий пункту 1 частини другої статті 2 викласти у такій редакції:**

«мистецької освіти та її науково-методичного забезпечення;».

**3. У частині другій статті 3:**

1) абзац четвертий після слів «культурної спадщини» доповнити словами «та культурних цінностей»;

2) абзац п'ятий після слів «свободи творчості» доповнити словами «та форм культурного самовираження»;

3) доповнити абзацами восьмим – дев'ятим такого змісту:

«забезпечення доступності для кожного якісних культурних послуг; інклюзивність».

У зв'язку з цим абзаци восьмий – шістнадцятий вважати абзацами десятим – вісімнадцятим.

4) у абзаці десятому слова «освіти у сфері культури» замінити словами «мистецької освіти»;

5) у абзаці тринадцятому слова «сфери культури» замінити словами «у сфері культури».

4. Статтю четверту викласти у такій редакції:

«Стаття 4. Пріоритети державної політики у сфері культури

1. Пріоритетами державної політики у сфері культури є:

розвиток культури української нації, корінних народів та національних меншин України;

актуалізація ролі культури як системи цінностей, ресурсу для забезпечення сталого розвитку та консолідації суспільства;

посилення освітнього, інноваційного та комунікаційного потенціалів культури;

охорона культурної спадщини та культурних цінностей, збереження, відтворення та охорона історичного середовища;

естетичне виховання громадян, передусім дітей та юнацтва;

розвиток мистецької освіти, кадрове забезпечення сфери культури;

автономія та самоврядування закладів культури та закладів освіти у сфері культури;

розширення та модернізація культурної інфраструктури села;

охорона, заохочення та підтримка культурного розмаїття як одного з найважливіших чинників сталого розвитку держави.

економічна (фінансова), територіальна (фізична), соціальна та інформаційна доступність якісних культурних послуг для кожного;

створення, виробництва, тиражування, розповсюдження, демонстрування, споживання, популяризації, збереження й використання культурних благ;

розвиток державно-приватного партнерства, залучення інвестицій у сферу культури;

забезпечення проведення досліджень у сфері культури;

підвищення матеріального і соціального престижу професій у сфері культури.

2. Пріоритети державної політики у сфері культури визначаються:

стратегіями, концепціями, програмами у сфері культури, що розробляються і затверджуються згідно із законодавством;

програмами Президента України, щорічним посланням Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України та програмами діяльності Кабінету Міністрів України, в яких обов'язково враховуються аспекти розвитку культури;

завданнями з розвитку сфери культури, визначеними планами пріоритетних дій Кабінету Міністрів України.

Пріоритети державної політики у сфері культури обов'язково враховуються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у програмах соціально-економічного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

3. Стратегію розвитку культури та план заходів щодо її реалізації, які ґрунтуються на принципах послідовності, наступництва і безперервності державної політики у сфері культури, затверджує Кабінет Міністрів України раз на п'ять років за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури.».

5. Доповнити статтями 4<sup>1</sup>, 4<sup>2</sup> такого змісту:

«Стаття 4<sup>1</sup>. Моніторинг та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури

1. Моніторинг реалізації державної політики у сфері культури (далі – моніторинг) – система регулярного спостереження, оцінки і прогнозу динаміки кількісних і якісних змін стану сфери культури.

Моніторинг проводиться шляхом збирання, передавання, систематизації, збереження та аналізу інформації про стан сфери культури, прогнозування змін у цій сфері, розроблення рекомендацій для інформаційно-аналітичного забезпечення управління, прийняття рішень щодо запобігання негативним змінам стану сфери культури, формування державної культурної політики на засадах сталого розвитку. Джерелами

даних моніторингу є статистична інформація, адміністративні дані, дані соціологічних та інших досліджень тощо.

2. Оцінювання реалізації державної політики у сфері культури – це вимірювання прямих ефектів, у тому числі на отримувачів культурних послуг, результативності та наслідків реалізації державної політики у сфері культури, програм розвитку, проектів, оцінювання впливу, а також надання рекомендацій щодо прийняття управлінських рішень.

3. Суб'єктами моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури є:

на рівні відповідної адміністративно-територіальної одиниці – органи місцевого самоврядування, місцеві органи виконавчої влади;

на загальнодержавному рівні – центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері культури.

Порядок і методику здійснення моніторингу та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури затверджує Кабінет Міністрів України.

Стаття 4<sup>2</sup>. Мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами

1. Мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами визначають:

перелік, зміст та обсяг культурних послуг, що надаються населенню на базовому рівні адміністративно-територіального устрою України (базовий набір культурних послуг);

вимоги до ресурсного забезпечення базового набору культурних послуг;

показники та критерії оцінки якості надання культурних послуг;

Доступність культурних послуг визначається економічною (фінансовою), територіальною, фізичною, соціальною та інформаційною доступністю у необхідному для споживача вигляді з урахуванням зручного для отримувача місця, часу їх надання.

Якість культурних послуг визначається сукупністю властивостей, які характеризують процес та результат їх надання та обумовлюють здатність задовольнити певні потреби отримувача кожного виду культурних послуг.

2. Мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами затверджує Кабінет Міністрів України.

Показники та критерії оцінки якості надання культурних послуг затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури.».

6. У абзаці десятому частини першої статті 6 слова «культурно-мистецької» замінити словом «мистецької».

7. У частині другій статті 8:

після слів «особи з інвалідністю» доповнити словами «інші категорії населення, визначені законом,»;

слова «закладів спеціалізованої позашкільної освіти галузі культури» замінити словами «здобуття мистецької освіти».

8. У частині третій статті 9 слова «навчальних закладів культури і мистецтва» замінити словами «закладів освіти у сфері культури».

9. У частині першій статті 12:

в абзаці другому слова «розповсюдження, демонстрування (публічний показ і публічне сповіщення)» замінити словами «поширення (розповсюдження шляхом продажу, публічної демонстрації, публічного показу, публічного сповіщення, надання доступу тощо)»;

доповнити абзацом такого змісту:

«вироблення креативного продукту.».

10. У частині третій статті 14 слова «або передбачених Програмою діяльності з розвитку культури, затвердженою в установленому цим Законом порядку» виключити.

11. У частині першій статті 19:

абзац перший після слів «відповідно до законодавства» доповнити словами «та цілей, передбачених їх статутами (положеннями)»;

абзац другий виключити.

12. У статті 22:

1) частину першу доповнити абзацом такого змісту:

«забезпечення територіальної доступності для населення закладів культури, що надають базовий набір культурних послуг, враховуючи потреби та права у сфері культури усіх категорій населення.»;

2) частину другу і третю викласти у такій редакції:

«2. Базова мережа закладів культури формується органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з дотриманням вимог державних соціальних нормативів у сфері обслуговування закладами

культури, передбаченими Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та мінімальних стандартів забезпечення населення культурними послугами.

Виключення закладу культури з базової мережі допускається за умови, що надання населенню культурних послуг буде забезпечено іншим закладом культури в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці (області, району, міста, району у місті, селищі, селі) з дотриманням вимог щодо доступності та якості культурних послуг та за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах культури та мистецтв.

Порядок формування базової мережі закладів культури визначає Кабінет Міністрів України.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв, визначає перспективи та напрями розвитку і зміст мистецької освіти.

Для системного методичного, навчально-методичного, науково-методичного супроводу та актуалізації змісту мистецької освіти, забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників закладів освіти сфери культури органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування виходячи з потреб регіонів/населених пунктів можуть утворюватися методичні установи/методичні відділи мистецької освіти. Типове положення про методичну установу/методичний відділ мистецької освіти затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв.»;

3) частину четверту виключити.

13. У статті 23:

1) у частині другій:

слова «заклади освіти сфери культури» замінити словами «заклади освіти у сфері культури», після слів «мистецькі школи, студії» доповнити словами «, центри культурних послуг, центри народної творчості, центри народної культури»;

доповнити абзацом такого змісту:

«З метою наближення місця надання культурних послуг до місця проживання громадян у відповідному населеному пункті може утворюватися філія закладу культури.»;

2) доповнити частинами третьою і четвертою такого змісту:

«3. Переліки закладів культури базової мережі затверджують:

щодо базової мережі загальнодержавного рівня – центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади культури;

щодо базової мережі місцевого рівня – місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв, на підставі отриманих від інших центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування переліків закладів культури формує базову мережу закладів культури.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах культури та мистецтв, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування забезпечують відповідність базової мережі закладів культури державним соціальним нормативам та мінімальним стандартам забезпечення населення культурними послугами.

4. З метою створення умов для забезпечення населення культурними послугами, раціонального та ефективного використання наявних ресурсів і матеріально-технічної бази закладів культури базової мережі місцевого рівня, їх модернізації за рішенням ради відповідної територіальної громади або спільного рішення рад суміжних територіальних громад може бути створений центр культурних послуг.

Центр культурних послуг – це багатофункціональний заклад культури, що має зручне розташування для відвідування жителями територіальної громади/суміжних територіальних громад, забезпечений кваліфікованими кадрами, має сучасну матеріально-технічну базу та спроможний забезпечувати надання комплексу культурних послуг, консультаційної, інформаційної, допомоги, доступ до користування приміщеннями та обладнанням для творчості, неформального навчання та спілкування жителів територіальної громади з урахуванням чисельності, вікового, статевого, національного, соціального, галузевого складу населення.

Напрями роботи центру культурних послуг формуються згідно з потребами та інтересами жителів територіальної громади.

Методичні рекомендації щодо організації функціонування центру культурних послуг затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв.».

14. Статтю 24 виключити.

15. У статті 26:

1) назву статті викласти у такій редакції:

«Стаття 26. Фінансово-господарська діяльність закладів культури»;

2) у частині першій:

абзаци третій – шостий замінити абзацами такого змісту:

«кошти, що надходять від додаткової (господарської) діяльності;

кошти, одержані від надання платних послуг згідно з основною діяльністю закладів культури;

доходи від реалізації в установленому порядку майна, надання в оренду майна;

кошти, одержані за роботи (послуги), виконані закладом культури на замовлення підприємств, установ, організацій та фізичних осіб;

благодійні внески, добровільні пожертвування, дарунки у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від фізичних та юридичних осіб;

гранти вітчизняних і міжнародних організацій;

кошти, отримані державними і комунальними закладами культури як відсотки на залишок коштів на поточних рахунках, відкритих у банках державного сектору для розміщення власних надходжень, отриманих як плата за послуги що надаються ними згідно з основною діяльністю».

У зв'язку з цим абзаци восьмий – дванадцятий вважати відповідно десятим – п'ятнадцятим;

абзац п'ятнадцятий викласти у такій редакції:

«У разі одержання державними і комунальними закладами культури коштів від надання платних послуг та коштів з інших джерел фінансування, не заборонених законодавством, бюджетні асигнування не зменшуються та протягом бюджетного періоду не підлягають вилученню, крім випадків, передбачених законом.»;

доповнити абзацом такого змісту:

«Державні і комунальні заклади культури мають право самостійно розпоряджатися надходженнями від надання платних послуг та з інших джерел фінансування, не заборонених законодавством, з метою провадження діяльності, передбаченої установчими документами.»;

3) речення друге частини другої після слів «коштів їх засновників» доповнити словами «та інших джерел, не заборонених законодавством»;

4) доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Фінансування надання базового набору культурних послуг здійснюється за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів.

Методику обрахунку собівартості культурних послуг, включених до базового набору, затверджує Кабінет Міністрів України.».

## II. Прикінцеві та перехідні положення.

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради  
України